

Krajský úřad Ústeckého kraje

odbor informatiky a organizačních věcí

Dle rozdělovníku

Spisová značka: KUUK/029474/2024/2
Číslo jednací: KUUK/047668/2024
UID: kuukes9208e3ee
Počet listů/příloh: 5/0

Vyřizuje/linka: Ing. Jan Koutecký/970

Datum: 09.04.2024

PRODLOUŽENÍ PLATNOSTI STANOVISKA K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ,

kteřé bylo vydáno Ministerstvem životního prostředí pod č. j. 72741/ENV/14 dne 17. 10. 2014 (dále jen „stanovisko EIA“) podle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a s ohledem na čl. VII zákona č. 149/2023 Sb. – Přejchodná ustanovení.

I. Povinné údaje

Název záměru:

Stanovení DP Buškovice a hornická činnost na výhradním ložisku bentonitu Nepomyšl

Kapacita (rozsah) záměru:

Záměrem je stanovení dobývacího prostoru Buškovice na výhradním ložisku nerostu bentonitu Nepomyšl a následné provádění hornické činnosti na ložisku. Celková plocha dobývacího prostoru je 46,9128 ha, z toho je na k. ú. Nepomyšl 19,8812 ha a na k. ú. Buškovice 27,0316 ha. Maximální roční objem dobývání suroviny výhradního ložiska činí 140 000 t/rok. Při bilančních zásobách ložiska ve výši 2 831 787 t bude těžba probíhat po dobu 20 let. Předpokládaný termín ukončení dobývání je v roce 2031.

Umístění záměru:

kraj: Ústecký
obec: Podbořany, Nepomyšl
kat. území: Buškovice, Nepomyšl

Obchodní firma a sídlo oznamovatele:

Sedlecký kaolin a.s., Božičany 167, 362 26 Božičany

IČ oznamovatele:

635 09 911

Záměr „Stanovení DP Buškovice a hornická činnost na výhradním ložisku bentonitu Nepomyšl“ naplnil dikci bodu 2.3 (Těžba ostatních nerostných surovin – nový dobývací prostor; těžba ostatních nerostných surovin nad 1 000 000 tun/rok; těžba rašeliny na ploše 150 ha a více.) kategorie I přílohy č. 1 k zákonu (ve znění účinném ke dni vydání stanoviska EIA). Dle § 9a odst. 4 zákona byla dne 28. 11. 2023 podána žádost o prodloužení platnosti stanoviska EIA vydaného dne 13.12.2010 pod č.j.: 94550/ENV/10.

II. Výroková část

Na základě předložené žádosti o prodloužení platnosti stanoviska a doplněného písemného podkladu dospěl Krajský úřad Ústeckého kraje, jako příslušný úřad podle § 22 zákona k závěru, že u záměru

„Stanovení DP Buškovice a hornická činnost na výhradním ložisku bentonitu Nepomyšl“

nedošlo k podstatným změnám realizace záměru, podmínek v dotčeném území, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a vývoji nových technologií využitelných v záměru a platnost stanoviska EIA vydaného pod č.j. 94550/ENV/10 dne 13.12.2010 se v souladu s § 9a odst. 4 zákona prodlužuje o 5 let, tedy do 14. prosince 2028.

Podmínky stanoviska byly aktualizovány v závazném stanovisku vydaném dne 29.6.2015 pod čj. 980/530/15, 43493/ENV/15 k ověření souladu s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU dle článku II bodu 1 přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb.

III. Odůvodnění

Žádost oznamovatele záměru o prodloužení platnosti stanoviska EIA byla doručena Ministerstvu životního prostředí dne 28.11.2023 ještě v době platnosti tohoto stanoviska, která měla uplynout dle vyjádření č.j. MZP/2018/530/1819 dne 14.12.2023. Ještě před vyřízením žádosti však k 1. 1. 2024 došlo k nabytí účinnosti zákona č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku, ve znění pozdějších předpisů, v jehož důsledku došlo k přechodu příslušnosti k vyřízení na věcně a místně příslušný orgán kraje. Krajský úřad žádost o prodloužení stanoviska obdržel od Ministerstva životního prostředí dne 14. 2. 2024 usnesením č.j.: MZP/2023/221/1718.

Součástí žádosti je dokument s názvem „Podklad pro prodloužení platnosti stanoviska vydaného pod č.j. 94550/ENV/10: Stanovení DP Buškovice a hornická činnost na výhradním ložisku bentonitu Nepomyšl“ (GET s.r.o., Ing. Monika Zemancová, listopad 2023).

Podle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (ve znění do 31.12.2023) platnost stanoviska příslušný úřad na žádost oznamovatele prodlouží o 5 let, pokud nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí.

Předkládaný dokument je zpracován ve smyslu citovaného odstavce č. 4. jedná se o výtah z dokumentace EIA k předmětnému záměru (původní dokumentace zpracovaná podle přílohy č. 4 zákona autorizovanou osobou Ing. Monikou Zemancovou v r. 2010), kde jsou uvedeny relevantní kapitoly, resp. části textu, a k nim je připojen komentář popisující, zda v té které části došlo ke změnám oproti původní situaci, tj. zda došlo ke změnám samotného záměru popř. ke změnám v aktuálním stavu životního prostředí.

Popis změn záměru

Technické a technologické řešení nedoznaly oproti dokumentaci EIA žádných změn. K žádným změnám nedošlo ani v umístění záměru. Oproti údajům v dokumentaci EIA byl Nepomyšl I pro dobývání výhradního ložiska bentonitu Nepomyšl stanoven s plošnou výměrou 299 542 m². Jedná se o menší plochu, než byl původní návrh, a to z důvodu vlastnických vztahů k pozemkům v ploše ložiska. Do budoucna však není vyloučeno, že dojde k vypořádání majetkoprávních vztahů i na zbylé ploše ložiska.

Předpokládaná doba realizace záměru zůstává nezměněna. Oproti údajům v dokumentaci však došlo k posunutí termínu zahájení. Přípravné fáze záměru, spočívající v průzkumném zářezu, započaly v roce 2018, zahájení vlastní těžby je předpokládáno v roce 2025. K ukončení těžby by tedy mělo dojít v roce 2045 a ukončení sanace a rekultivace v roce 2050.

Popis změn v dotčeném území

Z hlediska vývoje ochrany nerostného bohatství bylo západně od ložiska Nepomyšl – Dětaň vymezeno nové chráněné ložiskové území Nepomyšl V, které pokrývá plochu výhradních ložisek Nepomyšl – západ (ID 3263600). Poloha a rozsah dobývacích prostorů v okolí ložiska Nepomyšl zůstává beze změny. Na ložisku Nepomyšl byl v ploše původního návrhu na stanovení DP Buškovice stanoven DP Nepomyšl I.

Dle údajů z informačního systému EIA byl projednán záměr ULK1080 Hornická činnost na ložisku Krásný Dvůr – Podbořany (B3 111200) v DP Podbořany (60206), zařazení II/79, souhlasné stanovisko zveřejněno 15. 10. 2020. Jedná se o těžbu kaolinu na ploše 23,72 ha ve stanoveném dobývacím prostoru Podbořany. Těžba v průměrné výši 180 000 t/rok měla být zahájena v roce 2022 a ukončena v roce 2033, bude 5 dní v týdnu generovat 46 TNA. Součástí záměru je zbudování obchvatu Buškovice a výstavba obslužné komunikace z DP Podbořany do úpravny v DP Podbořany I.

Z hlediska kumulace vlivů s jinými záměry není v katastru Buškovice ani Krásného Dvora od roku 2012 oznamován nebo posuzován žádný nový záměr. Na katastru Nepomyšle jsou řešeny pouze záměry v areálu skládky Vrbička, která leží již ve značné vzdálenosti. Na katastru Podbořan bylo v září 2018 ukončeno zjišťovací řízení k záměru Průmyslový park Podbořany s tím, že nebude dále posuzován. Jedná se o výstavbu skladového a výrobního areálu složeného ze dvou hal a doprovodných staveb na ploše více než 10 ha. Tento průmyslový park je situován cca 2 km jižně od DP Nepomyšl I, kumulativní vlivy tak budou souviset zejména s vyvolanou dopravou komentovanou obecně výše. Dále je na katastru Podbořan oznámen v roce 2020 záměr Farma pro chov nosnic Valov – hala č. 4 a souhlasné stanovisko ke zdvojení vedení V412 z roku 2019, což jsou záměry, které nemohou mít kumulativní vliv se záměrem těžebním.

Z hlediska ochrany ZPF záměrem nedochází ke změně v rozsahu záboru půd či účelu záboru. Došlo však ke změnám z hlediska dotčených pozemků a zařazení půdy dle tříd ochrany. V letech 2013 – 2015 proběhly v zájmovém území komplexní pozemkové úpravy s rekonstrukcí přidělu, čímž došlo ke změně hranic pozemků a jejich přečíslování. Dále došlo ke změně v zařazení půdy s kódem 4.28.11 z II. do III. třídy a půd s kódy 4.20.01 a 4.28.14 ze III. do IV. třídy ochrany ZPF.

Z hlediska vývoje dopravních intenzit na sledovaných úsecích nedošlo na komunikaci III/22113 k žádným významným změnám. Na komunikaci II/221 došlo zhruba k polovičnímu poklesu intenzit dopravy u těžkých vozidel a mírně i u vozidel lehkých. U komunikace II/226 došlo k celkovému navýšení intenzit dopravy o 749 denních jízd, nárůst je patrný v kategorii lehkých automobilů a jednostopých vozidel, v kategorii těžkých motorových vozidel je naopak významný pokles o 193 denních jízd. Oproti roku 2010, kdy byla tato dokumentace EIA zpracována, lze předpokládat, že emisní parametry strojů a dopravních prostředků budou mírně příznivější.

Z hlediska ochrany přírody nedošlo oproti dokumentaci k žádným změnám.

Z hlediska ochrany ovzduší je zřejmé, že imisní situace se zásadním způsobem nezměnila, došlo k mírnému snížení koncentrací u všech sledovaných škodlivin. Z hlediska vlivů záměru je podstatná imisní koncentrace PM_{10} . Právě v případě povrchové těžby jsou částice PM_{10} z hlediska emisí nejvýznamnější. Zde je konstatován pokles imisí v případě průměrných ročních i maximálních denních koncentrací. Imisní limity sledovaných polutantů ovzduší nejsou v daném území překročeny.

Ve výčtu a popisu útvarů povrchových vod a hydrogeologických charakteristik v daném území nedochází k žádným změnám.

Z hlediska PUPFL se v aktuální databázi ÚHÚL k listopadu 2023 nachází stále tytéž informace k danému lesnímu porostu, nové lesní hospodářské osnovy mají platnost 2018 – 2027. Daný lesní porost je oproti době zpracování dokumentace o 13 let starší a vzrostlejší.

Z hlediska flory, fauny a ekosystémů je plocha ložiska Nepomyšl tvořena naprosto identickými biotopy jako v době zpracování biologických průzkumů. Od roku 2009, kdy byly poslední průzkumy provedeny, nedošlo v území k žádné změně kultur, převažuje velkoplošná agrocenóza (bloky orné půdy). Lze tedy rovněž předpokládat výskyt identických druhů.

Z hlediska krajinného rázu nedošlo oproti dokumentaci EIA k významným změnám.

Z hlediska kulturního a archeologického dědictví nedošlo k významným změnám, nebyla zde nově vyhlášena žádná kulturní památka, nezměnila se lokalizace a charakteristika území s archeologickými nálezy.

Z hlediska vlivů na obyvatelstvo a uvedených demografických údajů nedošlo v hodnoceném území oproti údajům v dokumentaci EIA k významným změnám.

Popis změn v poznatcích a metodách posuzování

Od doby, kdy byla vypracována původní dokumentace (2010), nedošlo k významné změně v použití technologií pro předcházení a nápravu možných rizik při haváriích a nestandardních stavech.

Pro hodnocení jednotlivých vlivů byly v dokumentaci EIA použity metodické postupy, jejichž používání je aktuální i v současné době a lze tedy konstatovat, že nedošlo k významným změnám, které by mohly generovat dosud neposouzené významné vlivy záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Z hlediska ovzduší došlo ke změně legislativních předpisů. Zákon č. 201/2012 Sb., nabyt účinnosti v době po zpracování samotné dokumentace i rozptylové studie, aktuální imisní limity jsou však dle stávajícího imisního pozadí plněny s rezervou, a to i v případě $PM_{2,5}$ (limit pro průměrnou roční koncentraci byl zpřísněn na hodnotu 20 mg/m^3 , s účinností od 1. ledna 2020).

Původní dokumentace vychází z rozptylové studie, která byla zpracována v souladu s v tu dobu platnou metodikou a platnými emisními faktory. V případě použití aktualizovaných emisních faktorů, které vyšly ve Věstníku MŽP (ROČNÍK XXXI – prosinec 2021 - ČÁSTKA 8, č.j.: MZP/2021/130/1059), by výsledky výpočtů emisí TZL v rozptylové studii byly pravděpodobně o něco nižší. Zdroj znečišťování ovzduší i s použitím původních vyšších emisních faktorů plní legislativní limity stanovené v oblasti ochrany ovzduší.

Hodnocení vlivů na akustickou situaci bylo v rámci dokumentace EIA provedeno v souladu s požadavky nařízení vlády č. 148/2006 Sb. Podle aktuálně platného nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, nedošlo k významným změnám hygienických limitů hluku vyjma změny účinné od 1. července 2023, která přináší zrušení pojmu tzv. staré hlukové zátěže (SHZ) ve smyslu §2 odstavce n) ve stávajícím znění. Naopak nově definuje hygienické limity hluku pro komunikace a dráhy zprovozněné a zkolaudované před 1. lednem 2001 (SHZ), a to v úrovni ekvivalentní hladiny akustického tlaku $A_{L_{Aeq,16h}} = 68 \text{ dB}$ pro den a $L_{Aeq,8h} = 58 \text{ dB}$ pro noc, oproti původním $L_{Aeq,16h} = 70 \text{ dB}$ pro den a $L_{Aeq,8h} = 60 \text{ dB}$ pro noc při platnosti SHZ. Zvýšené hygienické limity 68/58 dB již nebude nutné prokazovat tak, jak to bylo u SHZ.

Metodika hodnocení zdravotních rizik byla provedena na základě výsledků rozptylové a akustické studie dle autorizačních návodů AN/15/04 Státního zdravotního ústavu Praha pro hodnocení zdravotních rizik v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění. Aktuálně platnou metodikou je AN 15/4 verze 5. V nové směrnici WHO pro dopravní hluk byly vyhodnoceny výsledky novějších epidemiologických studií a odvozeny nové vztahy pro jednotlivé typy dopravního hluku. Analýza časového trendu výsledků 61 starších i novějších studií obtěžování hlukem z období 1969–2014, provedená různými statistickými metodami a publikovaná v loňském roce, však neprokázala narůstající trend obtěžujícího efektu hluku ze silniční dopravy a nutnost revize doposud používaných vztahů. Aktualizovaná verze 5 autorizačního návodu SZÚ AN 15/04 doporučuje přednostně využívat vztahy definované v Annex III Směrnice komise (EU) 2020/367, kde je definován vztah pro vysoké obtěžování silničním hlukem v plochém evropském terénu na základě 10 studií z evropských zemí (s vyloučením studií z alpských a asijských oblastí). Zároveň však autorizační návod SZÚ AN 15/04 verze 5 uvádí, že nově provedené analýzy časových trendů obtěžování potvrzují také platnost původních vztahů, a proto se doporučuje provést výpočet podle obou vztahů a výsledek uvádět jako rozmezí, ve kterém se obtěžování pohybuje na základě různých metod. Použitá metoda k hodnocení dopravního hluku ve studii HIA tedy zůstává nadále v platnosti.

K charakterizaci rizika jsou v dokumentu HIA použité nejvyšší vyčíslené koncentrace příspěvků polutantů ovzduší v referenčním bodu ztotožněném s nejbližší obytnou zástavbou, které jsou paušálně vztaheny na veškerou exponovanou populaci. Od doby zpracování dokumentace EIA se nejbližší obytná zástavba k ložisku Nepomyšl nepřiblížila.

Z hlediska dalších metod pro posuzování vlivů záměru (vlivy na faunu, floru, soustavu NATURA 2000, vlivy na les, vody a krajinný ráz) nedošlo od doby zpracování dokumentace EIA k žádným změnám.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nedošlo ke změnám podmínek v dotčeném území, nebo poznatků a metod posuzování, v jejichž důsledku by záměr mohl mít dosud neposouzené významné vlivy na životní prostředí.

Z hlediska změn stavu dotčeného území byly oznamovatelem prověřeny všechny relevantní složky životního prostředí, přičemž došlo k porovnání stavu zjištěnému v době zpracování dokumentace EIA a stavu aktuálního. Žádné významné změny zjištěny nebyly.

Dle § 9a odst. 4 zákona oznamovatel podáním žádosti o prodloužení platnosti stanoviska EIA, tj. dokumentem s názvem „Podklad pro prodloužení platnosti stanoviska vydaného pod č.j. 94550/ENV/10: Stanovení DP Buškovice a hornická činnost na výhradním ložisku bentonitu Nepomyšl“ (GET s.r.o., Ing. Monika Zemancová, listopad 2023), tyto skutečnosti plně prokázal. Na základě výše uvedeného dospěl krajský úřad k závěru, že platnost stanoviska EIA může být v souladu s § 9a odst. 4 zákona prodloužena o 5 let, tj. do 14. prosince 2028.

IV. Poučení

Toto vyjádření není rozhodnutím podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nenahrazuje stanoviska a vyjádření dotčených správních orgánů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů, a nelze se proti němu odvolat.

Vzhledem k tomu, že problematika opakovaného prodloužení platnosti závazného stanoviska není v tomto konkrétním případě řešena přechodnými ustanoveními, řídí se tedy § 9a odstavcem 4) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů. Platnost stanoviska EIA tedy již nemůže být opakovaně prodloužena.

Ing. Irena Jeřábková, MPA
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Rozdělovník

1. Sedlecký kaolin a.s., prostřednictvím svého zástupce spol. G E T s.r.o., IDDS: etm7gnx
2. Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy II, IDDS: 9gsaax4